

VAS MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Iktatószám: VA/HF-HO/640-38/2022
Ügyintéző: dr. Horváth Ervin
Telefon: 94/517-112

Tárgy: Emlékeztető megküldése

dr. Károlyi Ákos Jegyző Úr részére
Szombathely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala

Szombathely

Kossuth L. u. 1-3.
9700

Tisztelt Jegyző Úr!

A Vas Megyei Kormányhivatal ellenőrzést végzett – többek között - a Szombathely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalánál a jogorvoslattal nem érintett, jegyzői hatáskörbe tartozó, parlagfü elleni közérdekű védekezés belterületen történő elrendelésére irányuló hatósági eljárásokkal kapcsolatban. Az ellenőrzés során tett megállapításokról a kormányhivatal egy emlékeztetőt készített, amelyben foglaltakat az alábbiak szerint ismertetem Önnel:

I. Az ellenőrzött szervezetre vonatkozóan megállapítható, hogy

- az önkormányzat rendelkezik szervezeti integritást sértő események kezelésének szabályzatával, belső kontrollrendszerrel, integrált kockázatkezelési szabályzattal, táblázatba foglalt ellenőrzési nyomvonallal, önkormányzat polgármesteri hivatalának köztisztviselőire vonatkozó hivatásetikai alapelveket és az etikai eljárás aktuális szabályait tartalmazó jegyzői utasítással, kötelezettségvállalási, ellenjegyzési, utalványozási és érvényesítési eljárásról szóló jegyzői utasítással és polgármesteri utasítással is.
- Az ellenőrzéssel érintett ügyekben 3 ügyintéző készítette el a határozatok tervezetét. Az első ügyintéző közegészségügyi, járványügyi felügyelő végzettségű, 7 éve és 3 hónapja látja el a munkakört, a második ügyintéző igazgatásszervező végzettségű, 2 év 4 hónapig látta el a munkakört, a harmadik ügyintéző munkaügyi és társadalombiztosítási szakember végzettségű, 2 éve és 7 hónapja látja el a munkakört.
- Az önkormányzat az ügyintéző részére az előző pontban szereplő szabályzatok, utasítások, eljárásrendek megismerésére úgy biztosította, hogy az ügyintéző hivatali úton (elektronikus levelezés) kapott tájékoztatást.

II. Az ügyek ellenőrzésére vonatkozó tartalmakat illetően megállapítható, hogy

- 11 ügyben bejelentésre, míg 13 ügyben saját kezdeményezésre indult eljárás Szombathely Megyei Jogú Város jegyzője előtt.

Hatóság: Közigazgatási és Igazgatási Hivatal

9700 Szombathely, Bocskai u. 1. 9701 Szombathely, Pf. 1208
Telefon: (06 94) 517 119 Fax: (06 94) 517 105 E-mail: hatosag@vas.gov.hu

- Az eljárás alá vont ügyfél vagy képviselője 3 esetben (5.187/2019., 6.089/2021., 6.490/2021.) találkozott az ügyintézővel az eljárás során.
- A helyszíni ellenőrzést a hatóság részéről 14 ügyintéző végezte, akiknek szakirányú végzettsége közegészségügyi, járványügyi felügyelő; általános iskolai tanító; igazgatási ügyintéző; munkaügyi és társadalombiztosítási szakember; közgazdász, pénzügyi és számviteli szakon végzett igazgatási ügyintéző; jogász; igazgatásszervező; okleveles közgazdász, vezetés és szervezés szakon végzett kereskedelmi ügyintéző; érettségizett hatósági ellenőr; kertészmérnök, kereskedelmi ügyintéző; okleveles közgazdász, kereskedelmi ügyintéző; közgazdász, gazdálkodási szakon végzett igazgatási ügyintéző; vidékfejlesztési agrármérnök; és nemzetközi kapcsolatok szakértő.
- A helyszíni ellenőrzésről készült jegyzőkönyv tartalmi elemei megfelelnek a vonatkozó jogszabályi követelményeknek, de az alábbiakat jegyezzük meg:

az ügyintézők az ügyek döntő többségében 4 esetben, különböző időpontokban jártak a helyszínen, ebből 2 esetben feljegyzést, 2 esetben jegyzőkönyvet vettek fel. Az első helyszíni szemlére az ügy megindításakor került sor, amelyről feljegyzés készült, a második esetben feljegyzésben meghatározásra került a közérdekű védekezés területe, a harmadik esetben a védekezés végrehajtásának megkezdése előtt készült jegyzőkönyv, a negyedik esetben jegyzőkönyvvel a közérdekű védekezés végrehajtásának ellenőrzéséről vettek fel.

Észrevételezzük, hogy az egyes eljárási cselekmények lefolytatásának és eredményének a dokumentálása a hatósági eljárás sarokköve. Ha az eljárási cselekmény a későbbiekben nem rekonstruálható és annak vonatkozásában bármilyen kétely merül fel, az alapvetően befolyásolhatja a joghatást kiváltó közigazgatási cselekmény megalapozottságát.

A parlagfű elleni közérdekű védekezés végrehajtásának, valamint az állami, illetve a közérdekű védekezés költségei megállapításának és igénylésének részletes szabályairól szóló 221/2008. (VIII.30.) Korm. rendelet – a továbbiakban: R. – 1. számú melléklete szerint a helyszíni ellenőrzés során vagy jegyzőkönyvet vagy feljegyzést kell készíteni.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény – a továbbiakban: Ákr. – 78. § alapján leszögezhető, hogy jegyzőkönyv készítési kötelezettség akkor merül fel, ha az eljárási cselekményre a tényállás tisztázása céljából kerül sor és azon a hatóságon kívül vagy az ügyfél vagy az eljárás más olyan résztvevője is jelen van, akit a jogaira és kötelezettségeire is figyelmeztetni kell. Ugyanis a feljegyzés a jegyzőkönyvvel azonos, azzal a funkciójából eredő eltéréssel, hogy nem rögzít jogokra és kötelezettségekre való figyelmeztetést.

Továbbá még egy ismerve a jegyzőkönyv felvételének az, hogy ha az Ákr. 62. § (1) és (2) bekezdése szerint bizonyítási eljárást kell lefolytatni, mert a rendelkezésre álló adatok nem elégségesek a döntéshozatalhoz, tehát az eljárási cselekménnyel felhasználható bizonyíték nyerhető ki, akkor is jegyzőkönyvet kell felvenni, amely, mint közokirat teljes bizonyítóerővel tanúsítja a benne foglalt adatok, tények valóságát. Ellenbizonyításnak természetesen a jegyzőkönyvben foglaltakkal szemben is helye van, de mindaddig amíg az nem vezet eredményre, a jegyzőkönyvbe foglaltakat valódinak kell tekinteni.

A rendelkezésünkre álló adatok áttanulmányozása alapján az állapítható meg, hogy – helyesen – az eljárás során valamennyi esetben megtartott helyszíni szemlénél jegyzőkönyvet kellett volna készíteni, figyelemmel az előző bekezdésben foglaltakra.

- A közérdekű védekezést elrendelő határozat tartalma nem felel meg az eljárásjogi jogszabályoknak, mert ugyan a jogalkalmazó a határozatát a közérdek védelme miatt fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatónak nyilvánította, de ezzel kapcsolatban az indokolásban csupán az Ákr. 84. § b) pontjára hivatkozott. Azonban az azonnali végrehajthatóságot nemcsak a döntés rendelkező részében kell kimondani, hanem az indokolásban is meg kell indokolni. Az indokolásnak különös jelentősége, hogy abból derül ki, hogy milyen körülmények miatt került sor az azonnal végrehajtás elrendelésére és valóban fennállnak-e a hivatkozott körülmények. A valós tényeket felhozó, elemző indokolás hiányában a rendelkezés nem jogszerű. A közérdekre hivatkozás nem elegendő, azt alá is kell támasztani, hogy a konkrét ügyben a közösségi érdeket mennyiben támogatja az azonnali végrehajtás (LB Kpkf. IV. 37. 948/2000.). Megállapítható volt, hogy e tekintetben az indokolás hiányos.

Meggondolandó, hogy az indokolásba beépíthető lenne, az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletről szóló 2008. évi XLIV. törvény – a továbbiakban: Éltv. - 50. §-ához adott indokolásból az, amely szerint a növények károsítói megjelenésüket és kártételi veszélyüket tekintve, természetes úton terjedve, emberi mulasztás révén vagy egyéb környezeti hatásra válhatnak olyan gazdasági, illetve közegészségügyi tényezővé (járvány, grádiáció), ami állami beavatkozást tesz szükségessé, ugyanis a parlagfű kiemelt közegészségügyi és mezőgazdasági problémát jelentő gyomfaj, amely súlyos közegészségügyi és mezőgazdasági problémát jelent. Elszaporodása mások egészségét is veszélyezteti (387/B/2007. AB határozat – a továbbiakban: AB határozat -).

Másodikként arra mutatunk rá, hogy a határozatok döntő többségében rendelkezés van arról, hogy a közérdekű védekezés végrehajtásáról külső végzésben dönt a jogalkalmazó. Ezzel kapcsolatban utalunk az 1/2009. Közigazgatási jogegységi határozat III. pontjában foglaltakra, amely szerint a közigazgatási hatóságnak az ügy érdemében hozott, azaz az ügyfél részére kötelezettséget előíró döntését határozati formában kell meghoznia.

Ellenben a közigazgatási szervnek végzést kell hoznia azokban az esetekben, amikor a jogszabály ezt előírja és ennek hiányában akkor is, ha eljárási jellegű kötelezettséget állapít meg a jogalkalmazó. Ha a hatóság az ügy érdemében végzést, az eljárás során felmerülő kérdésben pedig határozatot bocsát ki, a döntés elnevezése nem felel meg a tartalmának.

Álláspontunk szerint tárgyi ügyekben ez utóbbi eset áll fenn ugyanis a közérdekű védekezés költsége nem eljárási költség, ahogy arra a későbbiekben meghozott végzés utal, amikor hivatkozik az Ákr.-nek az eljárási költséggel kapcsolatos rendelkezéseire. (Megjegyezzük, amennyiben jogszerű lenne e hivatkozás, akkor sem az Ákr. vonatkozó szabályaira kellene hivatkoznunk az eljáró hatóságnak, hanem az eljárási költségekről, az iratbetekintéssel összefüggő költségtérítésről, a költségek megfizetéséről, valamint a költségmentességről szóló 469/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet szabályaira.)

A közérdekű védekezés költségeként, ahogy arra egyébként a később meghozott végzés indokolása is hivatkozik a R. 2. § (3) bekezdése szerint a növény- és talajvédelmi hatóságnál, illetve a jegyzőnél felmerült vállalkozói díj számolható el. Ehhez kapcsolódóan az Éltv. 50. §-ához adott indokolás kimondja, hogy a közérdekű védekezés költsége, a földhasználó és a termelő helyett elvégzett növényvédelem költsége. Ugyanezt állapítja meg az AB határozat, a 3.1. pontjának első bekezdésében. Ilyen módon tehát a közérdekű védekezés költsége nem eljárási jellegű kötelezettség, hanem érdemi kötelezettség, amelyről tehát nem végzés formájában, hanem határozat formájában kell dönten.

- Megállapítottuk, hogy a felsorolt hiányosságok ugyanakkor nem befolyásolták a döntés anyagi jogi jogszerűségét.
- A közérdekű védekezés elrendelését követően az írtást (vágást) 4 esetben (5.071/2019., 5.632/2019., 5.633/2019., 6.493/2021.) maga az ügyfél végezte (végeztette) el, míg a többi 20 esetben a hatóság által megbízott vállalkozó végzett közérdekű védekezést.
- A 20 esetben a jegyző a védekezés költségét az ügyfelekre terhelte végzés formájában hozott döntéssel.
- A végzés tartalmi és formai követelményei nem felelnek meg a jogszabályi követelményeknek a fentiekben írtak szerint.
- Jegyző az iratokat minden esetben továbbította a kormányhivatalnak a növényvédelmi bírság kiszabása céljából.

III. A kormányhivatal megállapítása a fentiek alapján az, hogy

- a vizsgált ügyekben a jegyzőhöz – ahogy már a korábbiakban említettük - 11 bejelentés érkezett, ebből 3 esetben érkezett bejelentés a PBR rendszeren keresztül, amely a hatóság vizsgálata után kapott tájékoztatás a vizsgálat eredményéről, de a PBR rendszertől visszaigazolás nem érkezett. A fennmaradó 8 esetben egyéb (email, levél) módon történt a bejelentés. Ebből 4 esetben a visszajelzés, tájékoztatás, a panaszokról és közérdekű bejelentésekről szóló 2013. CLXV. törvény 2. § (5) bekezdése szerinti módon történt meg (azaz személyesen szóban vagy telefonon), 2 esetben nem került sor tájékoztatásra azért, mert a bejelentő nem adott meg megfelelő elérhetőséget, továbbá 1 esetben nem került sor dokumentált formában a tájékoztatásra (a jegyző közlése szerint nem lelelhető fel dokumentum arra vonatkozóan, hogy tájékoztatásra sor került-e, illetve nincs információ arról, hogy amennyiben mégsem került sor az ügyfél tájékoztatására, akkor az milyen okból történt), illetve a fennmaradó 1 esetben a tájékoztatásra írásban/emailben került sor.

A hatóság ugyanakkor közölte a vizsgált időszakban érkezett valamennyi bejelentés és visszajelzés, tájékoztatást módját is. Ez alapján összesen 22 bejelentés érkezett a PBR rendszeren keresztül, 3 esetben érkezett bejelentés a hello@parlagfu.hu email címen keresztül és 32 esetben egyéb (levél, email) módon. A hivatkozott 57 bejelentésből 22 esetben visszajelzés a PBR rendszeren keresztül megtörtént, de erről a rendszertől visszaigazolás nem érkezett, 6 esetben tájékoztatás írásban dokumentált formában (emailben) megtörtént, 11 esetben a visszajelzés, tájékoztatás, a panaszokról és közérdekű bejelentésekről szóló 2013. CLXV. törvény 2. § (5) bekezdése szerinti módon történt meg (azaz személyesen szóban vagy telefonon), 13 esetben nem került sor tájékoztatásra azért, mert a bejelentő nem adott meg megfelelő elérhetőséget, továbbá 5 esetben nem került sor dokumentált formában a tájékoztatásra (a jegyző közlése szerint nem lelelhető fel dokumentum arra vonatkozóan, hogy tájékoztatásra sor került-e, illetve nincs információ arról, hogy amennyiben mégsem került sor az ügyfél tájékoztatására, akkor az milyen okból történt).

- Szombathely Megyei Jogú Város jegyzője mint hatóság által hozott határozatokkal és végzésekkel kapcsolatban lefolytatott vizsgálat során tapasztaltakról emlékeztető került kiadásra a hatóság részére, amellyel összefüggésben az észrevétel lehetőségét is biztosítjuk. Az emlékeztető tartalmazza a tapasztalt alaki jogszabálysértések felsorolását.

- Tekintettel arra is, hogy az ügyfél/ügyfelek a közérdekű védekezés költségét megfizette/megfizették, önként teljesített/teljesítettek – a vizsgált esetek közül 20 esetben - és az eljárás ekként az ellenőrzés előtt lezárult, további külön intézkedést nem tartottunk szükségesnek.
- (Azonban külön felhívjuk a hatóság figyelmét arra, hogy a bejelentés alapján lefolytatott hatósági ellenőrzésnek nagyon fontos eleme a bejelentők felé történő folyamatos visszajelzés, a hatóság által az eljárás során tett intézkedésekről való megfelelő tájékoztatás.
- Ha a PBR-ben a státuszváltoztatás elmarad, holott a bejelentés kivizsgálása megkezdődött, akkor a bejelentő nem észleli az intézkedést a bejelentésével kapcsolatban, emiatt a rendszert jogos bírások érhetik függetlenül attól, hogy történt-e hatósági intézkedést, illetve a bejelentett parlafű lekaszállásra került vagy sem.
- A belterületi ingatlanokra vonatkozó bejelentések esetében nincs mód az automatikus visszajelzés küldésére, ezt kizárólag manuálisan, a PBR-t kezelő ügyintéző tudja megvalósítani. Az ügyintéző tájékoztatása alapján áll módjában a PBR-t kezelőnek az ügy státuszát a „folyamatban” vagy a „lezárt” státuszba állítani és ezáltal értesül a bejelentő arról, hogy az általa bejelentett ügyben intézkedés történt-e
- A tájékoztatásnak a PBR-en keresztül az ügyintéző részéről ki kell terjednie arra, hogy mi volt a megtett intézkedés és tartalmaznia kell a PBR azonosítót is. A tájékoztatás lehet annak az iratnak a másolata is, amelyet az ügyfél kapott, de nem feltétlenül kell, hogy hivatalos irat legyen, lehet egy egyszerű szöveges email is, amely magában foglalja az előzőekben felsorolt adatokat

Tájékoztatom, hogy az emlékeztetőben foglaltakra 8 napon belül észrevételt tehet.

Segítő együttműködését előre is köszönöm.

Szombathely, 2022. július 11.

Tisztelettel:

Ágostonné
főigazgató

ZÁRADÉK

Az eredeti papír alapú dokumentummal egyező.

Másolatkészítő szervezet neve:

Vas Megyei Kormányhivatal

A másolat képi vagy tartalmi egyezőségért felelős személy neve:

Másolatkészítő rendszer:

Poszeidon (EKEIDR) Irat és Dokumentumkezelő rendszer. '3.791.9.9'

Másolatkészítési szabályzat:

Vas MKH Kormánymegbízottjának 37/2021. (X. 28.) sz. utasítása

Másolatkészítési rend elérhetősége:

https://www.kormanyhivatal.hu/download/f/db/27000/37_2021.pdf

Másolatkészítés időpontja:

2022.07.12. 07:54:59

A dokumentum elektronikusan hitelesített.
Datum 2022.07.12.07.54:59
Vas Megyei Kormányhivatal